

O POHÁDKÁCH A VYPRÁVĚNÍCH, OBSAHUJÍCÍCH MOTIV TŘETÍHO KONTINENTU

Sepsala Bára Plaňková, mistryně historických věd na Bonfirově královské universitě v Morenu, roku 850 královského letopočtu, pro účely výuky prince Albalada er Finwaer, prvorozeného syna korunního prince Rialada

Jan Č. Galeta

„Před dávnými a dávnými časy tam, v zemích za západním mořem, kde slunce přebývá, žila jedna princezna ...“ Přesně takto začíná naprostá většina pohádek, které jsou vyprávěny dětem ve Čtyřech královstvích a Plaveně. A jak už to u pohádek bývá, je v tom zrnko pravdy. Na Asterionu skutečně nejspíše existuje Třetí kontinent, dosud utajený, o neznámé rozloze, poloze i geografii. Vždyť kdyby neexistoval, odkud by přibyl Thalion Sjednotitel, aby spasil trosky Eldebranské říše?

Mezi lidmi však tato skutečnost není všeobecně známa. V kronikách se většinou jen píše, že Thalion přijel přes moře, málokdy je v nich vůbec zmínka o nějaké třetí pevnině. Jen několik desítek učenců se za ty dlouhé časy zabývalo Třetím kontinentem a bylo napsáno jen jedno jediné, nepříliš rozsáhlé pojednání z pera Gaheimira Listokaza. V tom jsou shrnuty ony střípky vědomostí, pocházejících od Arvedanů z Thalionovy výpravy. Západní kontinent byl Gaheimirem pojmenován, vskutku nepříliš originálně, Thalierta – tedy Thalionova zem.

Nás ale vůbec nebudou zajímat suché vědecké teorie, které o Třetím kontinentu vznikly. Zaměříme se na to, co se zakouslo do paměti lidí a co dnes tvoří část folklóru. Lidové pohádky totiž umisťují své děje právě do „země za mořem,“ aniž by jejich vypravěči, či posluchači, vůbec měli tušení, že tam nějaká země existuje.

Jedna ze známých pohádek, která je rozšířená po celých Čtyřech královstvích, vypravuje o slunci a jeho putování po obloze. Podle ní je právě západní země místem, kde slunce po setmění do půlnoci odpočívá (po půlnoci se slunce pod hladinou moře, nebo podzemními chodbami vydává na východní konec světa, aby se opět vyhouplo na oblohu). V této tajemné zemi má stát dokonce i sluneční palác boha Auriona. Je prý celý z rudého zlata a rubínů a praví se, že kdybyste před ním v naprosté tmě rožnuli jen jednu jedinou svíčku, i tak málo světla by stačilo na to, aby se celý rozzářil a osvětlil polovinu světa. Však také když k němu přichází slunce na konci své dráhy, palác se rudě rozzáří, což mohou pozorovat lidé na celém světě jako červánky. V tomto paláci prý přes den bydlí hvězdy, někdy dcery, někdy sestry slunce. Právě hledáním palácových pokladů nebo získáváním spanilých panen – hvězd se zaobírá mnoho lidových pohádek.

Jiná pohádka, z ostrova Sušac v Danérii, vypráví o rytíři, kterému jeho milou unesl drak a letěl s ní přes moře až na západ. Rytíř se za ním vypravil na lodi, leč marně bloudil po Thalionově oceánu, hledaje pevninu. Drak se o pannu sice staral dobře, ale ona truchlila a po čase skočila do vod moře, chtějíc utonout. Leč dobrotivá bohyně vod Dunril ji přeměnila na rybu a ukázala jí, kudy k lodi svého milého. Ten, chytaje si zrovna oběd, ji ulovil na udici, ale než ji stačil sníst, proměnila se mu pod rukama zpět do lidské podoby a žili spolu šťastně ... a tak dále.

Důležité je, že dračí palác leží v západní zemi. Jeho popis je opět plný pokladů, drahokamů a uměleckých děl. Ještě důležitější však je, pokud bychom tedy chtěli z pohádek vyvozovat nějaké závěry, že rytíř nemohl k západní pevnině doplout. Dalo by se z toho usoudit (pokud budeme mít tu odvalu, že budeme závěry vyvozovat z pohádek), že skutečná Thalierta je buď velice malá, tedy spíše ostrov, než kontinent a dá se snadno minout. A nebo že je neskutčné se k ní dostat, ať již proto, že je obklopena útesy a že ji míjejí všechny příznivé mořské proudy, nebo kvůli tomu, že je chráněna mocnou magií.

V Kujavách jsem jednou zaslechla vyprávění, které přednášel potulný hudec. Šlo o příběh o Thalionovi a Bitvě krvavých plání, jaký vypráví snad všichni pěvci po celém západním Lendoru a civilizované Taře, ovšem ne tak docela. Začátek příběhu byl mnohem delší než obvykle a pojednával o Thalionově odjezdu z Thalierty (pěvec samozřejmě neznal toto jméno a nazýval jí prostě „západní pevninou“). Hudec vyprávěl, že mezi Arvedany na Thaliertě vypukla občanská válka. Thalion, mocný generál, prý povstal proti svému pánu a vládci, dobrotivému císaři, chtěje si uzurpovat trůn. Thalionova strana ale nakonec prohrála a on musel velice narychlo opustit domov i se svými věrnými.

Hudec, jehož jméno jsem si naneštěstí nezapamatovala, byl přirozeně vypískán, dostal několik kopanců a byl z hospody vyhozen do kupy hnoje. Nikdo přece nechce slyšet, že nejslavnější hrdinové byli bídníci a zrádci. Proto se nabízí otázka, kolik bylo na hudcově vyprávění pravdy. Musel by být opravdu šílený, aby vyprávěl takový příběh a úplně si jej vymyslel. Musel by vědět, že se to publiku nebude líbit. Zůstává jen jedno rozumné vysvětlení. A to sice, že to byl našeptávač Khara Démona, který měl pohanět naše předky.

Ve Storabsku a na Barbarském pobřeží zase guslaři a skoromochové vypráví příběh námořníka, jehož loď byla dlouhé týdny hnána bouří na západ a nakonec byla vržena na útesy. Jediného přeživšího, hlavního hrdinu, zachránila od utonutí dívka líbezná jako kvíteček. Námořník se do ní ihned zamiloval. Leč běda, dívka byla manželkou a otrokyní mocného vládce tamní země. Tento vladař námořníka přijal coby hosta a královsky jej hostil ve svém paláci (samozřejmě plném zlata a drahokamů). Námořník však nakonec i s milovanou dívkou uprchl a přitom pobral ještě nějaké to zlato z pokladnice. Ukradli i loď a pustili se na moře.

Avšak vladař použil strašlivou magii, rozbouřil oceán a nechal loď potopit. Dívka utonula, ale námořník přežil a přísahal pomstu. Moře ho vyplavilo poblíž vladařova paláce. Námořník neváhal, vpadnul dovnitř a vyzval vladaře na souboj. Ten se mu ovšem jen vysmál, nechal jej uvěznit a krutě jej umučil (zde je mimochodem krásně vidět, že severské pohádky jsou poněkud drsnějšího ražení, než naše).

Ačkoliv i toto povídání má bezesporu k pravdě daleko, vykazuje typické rysy většiny příběhů, které obsahují motiv Třetího kontinentu. Tedy, že je tato pevnina obydlena a že tamější obyvatelé jsou pohádkově bohatí, velice mocní a ne vždy přátelští. Těžko říci, nakolik to můžeme považovat za směrodatné údaje. Nejspíše vůbec. Naneštěstí, pokud jde o Thaliertu, tak nic jiného než fantastické dohady a pohádky nemáme.

Odvraťme nyní naši pozornost od Čtyř království a povězme si nějaké zkazky, které se vypráví v širém světě. V Sarindaru nevědí nic o západní zemi, zato mají pár pověstí o zemi na východě (pokud je správný názor některých vědců, že svět není plochý, ale kulatý, čemuž já sama příliš nevěřím, mohlo by jít o Thaliertu, poněvadž by k ní sarindarci dopluli z druhé strany). V Sarindaru se říká, že je to země radosti, kde je dostatek otroků pro potěšení mužů i žen, kde se jídlo samo připravuje a země obdělává, kde se neumírá a kde je každý šťastný.

Jistě jde o velice hezkou a lákavou představu, ve které by se mohly skrývat náznaky pravdy. Nesmrtelnost by mohla poukazovat na dlouhý život Arvedanů, kteří neodjeli s Thalionem, úrodnost země pak na jejich schopnosti v magických i technických vědách a štěstí na to, že konečně unikli stínu Démona a mohli žít po svém. Ovšem podobné pověsti o „zemi zaslíbené,“ jsou známy většině národů světa.

Nu a nakonec se podívejme zblízka na dvě, řekla bych přímo kuriozity, v tomto výpisu pověstí o Třetím kontinentě. Ponechám je bez doplňujícího výkladu, ať si vaše jasnost sama udělá obrázek o cizích kulturách.

Rapaiové na Kokosových ostrovech mají pověst, podle které se Thalionovým oceánem plaví obří veleželva, jejíž krunýř má rozlohu mnoha desítek mil čtverečních. Krunýř je prý překryt vrstvou hlíny, rostou na něm stromy a je tam veliké jezero pitné vody. Lidé, kteří tuto živou pevninu obývají, žijí v dokonalé pohodě a souznění, bez rozmíšek a problémů. Také prý

dokáží želvu velice dobře ovládat a zabránit jí, aby se potopila. Ti nejlepší z národa Rapaiů se mají za odměnu po své smrti znovu narodit na želvě, do té nejbláženější společnosti, jaká na Asterionu existuje. Práví se také, že jednou, až se svět bude hroutit, připluje želva ke Kokosovým ostrovům, nabere všechny Rapaie a vydá se mezi hvězdy. Na želvu se tak dostanou i lidé zlí, hádaví a špatní a díky tomu zůstane zachována rozmanitost lidských povah i po zničení světa, protože nic nemá být jednobarevné.

I krollové, žijící na Severních pláních a ve Věčném ledu, mají své pověsti. Získat je od nich muselo být jistě velice obtížné a složité a upřímně obdivuji lidi, kteří si dali tu práci. Tedy, podle onoho národa velkého pouze vzrůstem, byl kdesi na západě kontinent, kde žili jejich pohanští bohové. Jména těch bohů si již nepamatují ani samotní krollové, ale měla to být země zaslíbená, kde se pořádaly krvavé zápasy a hry, kde se hodovalo a pilo. Háček byl v tom, že každý kroll, který se tam vydal, si takto mohl bez zábran sedm let užívat, ale poté byl kněžími obětován jejich strašlivým bohům. Oběť se prý prováděla v podobě několikadenního, krutého mučení. Ovšem podle krollů bylo sebeobětování bohům tím nejvelkolepějším činem, jaký mohl kroll vykonat. Při takovémto způsobu života není divu, že se krollí rasa propadla takřka na zvířecí úroveň.

Nu, na závěr je třeba učinit nějaké shrnutí. Tedy, je více než pravděpodobné, ba téměř jisté, že na Asterionu existuje ještě třetí pevnina, ležící někde na západ od Lendoru a Tary. To je ovšem vlastně jediné, co o ní víme. Zbytek jsou buď jen teorie, nebo výmysly.